

RÍMSKO - KATOLÍCKA FARNOSŤ VŠETKÝCH SVÄTÝCH VEĽKÉ ZÁLUŽIE

R. Cantalamessa: *Život pod vládou Kristovou*

Evanjelium, noc duše,

8/2000

Súčasť seriálu

Tematický okruh

Poradové číslo

ON TRPEL ZA NAŠE HRIECHY

november 2000

Doteraz sme spoločne uvažovali a radovali sa z toho, že sme *zadarmo* dostali Božiu spravodlivosť a zadarmo - iba skrze vieru, ktorá tieto dary proste *prijala* - sme sa stali Božími synmi a vstúpili do neba.

Teraz je na čase zamyslieť sa nad tým, kto a ako za tento náš dar zaplatil...

Pavol o Ježišovi píše: „*Bol vydaný pre naše prestúpenia a vzkriesený pre naše ospravedlnenie.*“ (List Rimanom 4,25). Toto je **jadro celého evanjelia**. Ba viac: **TO je Evanjelium!** Dokumenty, ktoré dnes poznáme pod názvom „Evanjeliá“ boli vlastne napísané (asi) až neskôr, aby priniesli zvesť o celom pozadí toho, čo sa udialo. Ale samotné evanjelium - radostná zvesť, ktorú apoštoli a kresťania niesli celému svetu - nebola zvesť o Ježišom živote, či správa o Jeho slovách a pôsobení v Galilei. Je príznačné, že v apoštolských listoch v Biblii sa o tomto vlastne takmer vôbec nehovorí! **Evanjeliom - radostnou zvesťou hlásanou celému svetu - bola skutočnosť, že Boží Syn sa stal človekom, že zomrel za naše hriechy a bol vzkriesený pre naše ospravedlnenie!**

Pavol apoštol píše: „*Ved' Kristus zomrel v určenom čase za bezbožných, keď sme boli ešte bezmocní. Sotvarkto zomrie za spravodlivého; hoci za dobrého by sa azda niekto odhodlal umrieť. Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici. Tým skôr sa teda skrze neho zachránime od hnevu teraz, keď sme už ospravedlnení jeho krvou! Lebo ak sme boli zmierení s Bohom smrťou jeho Syna vtedy, keď sme boli nepriateľmi, tým skôr už ako zmierení budeme spasení jeho životom.*“ (List Rimanom 5,6-10).

Za týmito suchými slovami si len ťažko - väčšinou vôbec - nevedomíne skutočnú veľkosť utrpenia - a teda aj hĺbku lásky - Ježiša Krista.

Spravidla keď uvažujeme o Ježišom utrpení, obmedzujeme sa na utrpenie jeho tela: bičovanie, priklincovanie na kríž... V tomto smere na nás Ježiš môže pôsobiť až dojmom slabocha: pred smrťou, ktorú mnohí odsúdení prijímali statočne a so vzdorom, sa on naopak potí krvou a je úplne zrútený a zdrvený. Počúvame o Ježišovej smrti - ktorá určite bola krutá - ale zdá sa nám, že mnohí ľudia trpeli azda viac než Ježiš.

Tento pohľad je **dedičstvom približne 4. storočia**. Vtedy Cirkev čelila dvom bludom: Na jednej strane to bol blud **doketizmu**, ktorý popieral, že by Kristus bol mal skutočne ľudské telo. Preto Cirkev neustále zdôrazňovala, že Kristus mal naozaj ľudské reálne telo a preto aj skutočne telesne trpel na Kríži. Na druhej strane ale tu bol blud **arianizmu**, ktorý popieral, že by Kristus bol skutočne Bohom (niečo podobné dnes znovu vzkriesili Svedkovia Jehovovi). Preto sa Cirkevní otcovia vo svojich dielach dosť vyhýbali myšlienke na to, že by Ježiš trpel aj duševne a vnútorne. Zdalo sa im, že by tým kompromitovali Jeho jednotu s Otcom. Boli totiž presvedčení, že Boh trpieť nemôže. Napríklad sv. Augustín mienil, že Krista v skutočnosti vôbec nedesilo nadchádzajúce utrpenie, ale z „pedagogických dôvodov“ sa rozhodol navonok ukázať, ako sa my sami máme v podobnej situácii správať. Inými slovami - Ježišova agónia v Getsemanskej záhrade bola v tomto svetle iba podobnosťou a „divadlom“ učiteľa, ktorý svojim žiakom predváža lekcii statočnosti...

Dnes sa už, našťastie, na Nový Zákon môžeme pozeráť bez týchto ohľadov a dokonca obohatení novými poznatkami modernej psychológie. Môžeme teda vstúpiť tam, kam nás už dávno predišli mystici a svätci Západu: do mystéria **utrpenia Boha**.

Božie odpustenie má rovnaký aspekt, ako odpustenie dlhu sluhovi, ktorý ho nemôže zaplatiť (Matúšovo evanjelium 18,23-27): Sluha dlhuje 10 000 talentov. Ak ich vráti, získam 10 000 talentov pre seba. Ak mu ich odpustím, sluha sa síce zachráni, ale ja som práve týchto 10 000 talentov stratil! Odpustiť vždy znamená niečo sa *vzdať* a vziať na seba následok toho, čo odpúšťam.

Boh sa rozhodol človeku odpustiť - a to znamenalo vziať všetky ľudské hriechy na seba a sám prežiť ich následky, od ktorých je človek oslobodený. **Tak, ako priateľ zachráni priateľa pred vražednou guľkou tým, že sa sám vrhne do jej dráhy a sám sa ňou nechá zasiahnuť a zraniť, tak aj Boh vzal na seba následky všetkých**

hriechov, ktoré tak zasiahli Jeho a nie nás - v tom spočíva Božie odpustenie.

Áký je následok hriechu? Úplné oddelenie od Boha. Ježiš, ktorý nekonečne miluje svojho Otca, je v tomto okamihu od Otca úplne a hermeticky oddelený. Ježiš sám na sebe prežíva úplné a totálne zatratenie - oddelenie od Boha. Do cesty nekonečnej Lásky, ktorú má k Otcovi, sa stavia nekonečná prekážka hriechu a spôsobuje nevysloviteľnú bolesť krutej odlúčenosti. **Ježiš na sebe nesie všetky hriechy od Adama až po skončenie sveta a prežíva ich následok.** Koľkokrát my sami - zoči - voči krutosti a zlobe - si povieme: „to sa už nedá, na to sa už nedokážem pozeráť!“ Možno voláme: „Bože, ako si mohol niečo tak strašné dopustiť?!“ A pritom iba vidíme len nepatrný zlomok zla, ktoré Ježiš niesol a prežíval celé! Nás v týchto okamihoch utešuje Boží Duch - ale **Ježiš bol naprosto a úplne sám!** Niesol totiž zlo *smrteľných hriechov* celého sveta a bol nimi *úplne* oddelený od Boha. Preto volá: „*Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?*“ (Matúšovo evanjelium 27,46). Tento hlboký výkrik nám pomáha aspoň matne tušiť obrovskú hĺbku Ježišovho utrpenia, ktorý prežíval bolesť a následky hriechov a z nich plynúceho zatratenia *celého sveta!* Skúsme si predstaviť, čo to znamená niesť na pleciah hriechy celého sveta a *stať sa* týmto hriechom: stať sa vrahom všetkých miliard zavraždených, strojkom všetkých lží, mučiteľom všetkých týraných... *nieť* na seba zlo a následky toho všetkého - a bez jedinej kvapôčky útechy, povzbudenia, zdrvený touto strašlivou nadľudskou a neľudskou ťarchou uprostred ľadovej a beznádejnej temnoty, ľahostajnosti davu a absolútnej opustenosti...

Oproti tomuto utrpeniu je Kríž a bičovanie nekonečne menej, než sotva cíiteľné ofúknutie vetrom. Úplne sa stráca oproti strašlivej temnote, do ktorej sa Ježiš - starozákonný Muž bolesti - ponára a pije ju až do dna!

Tvárou v tvár tejto opustenosti, odlúčený od Otca, sám a bez akejkolvek útechy, je Ježiš vo svojej ľudskej slabosti zdrvený ťarchou Hriechu, ktorý na ňom spočíva. Hrôza zla, ktoré nesie, vytláča z Jeho tváre krvavý pod smrteľnej úzkosti. Už predtým svojim učeníkom vraví: „*Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bdejte!*“ Markovo Evanjelium 14,34). Túži aspoň po troche útechy - ale nedostáva ani tú, učeníci proste ľahostajne pospia...! Neskôr jeden z nich napíše: „*On v dňoch svojho pozemského života so silným výkrikom a so slzami prednášal prosby a modlitby tomu, ktorý ho mohol zachrániť od smrti; a bol vyslyšaný pre svoju bohobojnosť.*“ (List Hebrejom 5,7).

Môžeme len hádať, aké bolo utrpenie a bolesť Otca, ktorý bol v tomto najťažšom okamihu rovnako hermeticky odlúčený od svojho Syna a v okamihu, keď pri Kríži stál Ján a Mária, On Jediný tam byť nemohol, oddelený strašlivou bariérou Hriechu! **Určite nebolo menšie, než bolesť Syna** - ako potvrdí každý otec, či matka!

Praktické úlohy:

1.) *V tomto svetle určite viac oceníme to, o čom hovoria nasledovné miesta Biblie:*

- *Jánovo evanjelium 3,16 (Ved' Boh tak miloval svet...)*
- *Rimanom 5,7n; (Boh za nás zomrel ako za hriešnikov...)*
- *Matúšovo evanjelium 26,49n (Praitel'u, načo si prišiel...?)*
- *1 Jánov list 4,10 (Božia láska je v tom...)*
- *Rimanom 8,31n (Akože by nám s Ním nedaroval všetko?)*

2.) *Kristovo utrpenie sa celé sprítomňuje - pre nás, ale aj pre Krista - v každom slávení Eucharistie! Čo to prezrádza o Božej Láске?*

3.) *Keby sme my sami boli na mieste Boha, asi by sme za takúto cenu žiadneho človeka nestvorili! Čo hovorí samotný fakt našej existencie o Božej Láске?*

4.) *Môžeme sa teda naozaj spohľnúť na tohto Boha a uveriť mu?*